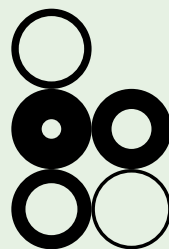

**Kvalitet og retssikkerhed i arbejdet
med domfældte udviklingshæmmede
- Vejledende standarder**

**DANSKE
REGIONER**

**Kvalitet og retssikkerhed i
arbejdet med domfældte
udviklingshæmmede
- Vejledende standarder**

Indhold

Forord	5
Flowdiagram over et typisk sagsforløb	7
Varetægtssurrogat	8
Samrådsfunktionerne	10
Det kriminalpræventive tilsyn	12
Modtagelse	14
Behandlingsarbejdet	16
Udslusning	18
Samarbejdet mellem bo- og beskæftigelses- tilbuddet og de pårørende	21
Samarbejdet mellem de sociale myndigheder og retsinstanserne	22

Bilag

Bilag 1. Samtykkeerklæring vedrørende ind- hentning og udveksling af oplysninger til brug for koordinering af handleplaner	24
Bilag 2. Forventningsafklaring med beboer, forældre og pårørende	26

Forord

En arbejdsgruppe under Amtsrådsforeningen udgav i maj 2003 en Statusrapport om amternes arbejde med domfældte udviklingshæmmede. Med afsæt i statusrapportens anbefalinger etableredes Amternes Netværk vedrørende Domfældte Udviklingshæmmede (NDU), bl.a. med henblik på at formulere landsdækkende standarder af primært vejledende karakter for forskellige dele af arbejdet med voksne udviklingshæmmede, som er dømt eller anbragt i varetægtssurrogat.

NDU har fra august 2005 til februar 2006 arbejdet med at formulere sådanne standarder. I denne proces har medvirket knap 60 videnspersoner fra bo- og beskæftigelsestilbud, forvaltninger, samråd og oligofrenikyndige samt repræsentanter fra statsadvokaturen og Rigsadvokaten.

Resultatet heraf foreligger nu i form af standarder på 8 særligt udvalgte områder:

- Varetægtssurrogat.
- Samrådsfunktioner.
- Kriminalpræventivt tilsyn.
- Modtagelse.
- Behandling.
- Udslusning.
- Samarbejde med pårørende og retsinstanserne.
- Samarbejde med retsinstanserne.

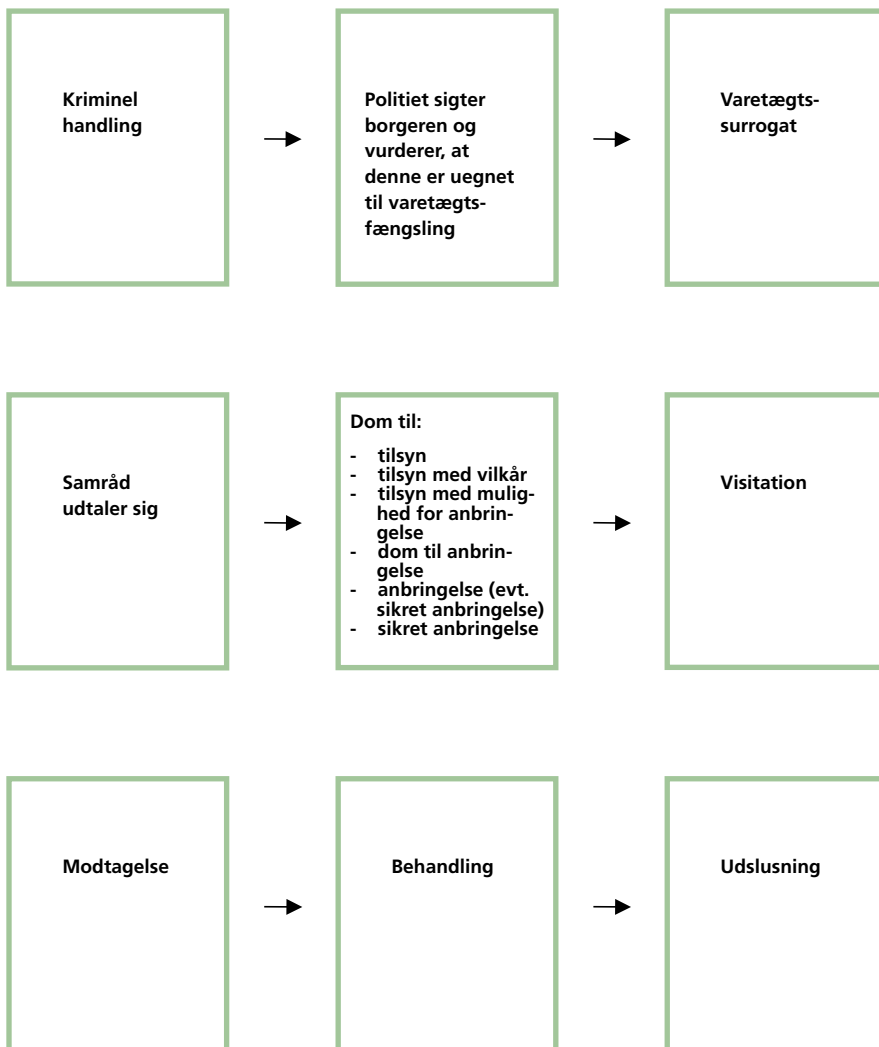
Standarderne henviser til de love og regler, der skal følges, og beskriver, hvordan de involverede parter som udgangspunkt bør handle i de forskellige led i arbejdsprocessen, hvem der har kompetence til og ansvar for at gøre hvad, og hvem man skal eller kan samarbejde med.

Standarderne kan bruges som et redskab til at opnå et højt og mere ensartet kvalitetsniveau i opgaveløsningen på tværs. Med standarderne bliver der bedre mulighed for at få et fælles sprog og en fælles forståelse af en lang række begreber på området. Standarderne vil også bidrage til større gennemsigtighed og klarhed i opgave- og ansvarsfordelingen og sikre mere helhed og sammenhæng i indsatsen til gavn for alle parter, herunder ikke mindst de udviklingshæmmede.

Endelig vil standarderne kunne understøtte arbejdet med at beskrive, begrunde og dokumentere den pædagogiske indsats og resultaterne heraf. Det vil gøre det lettere at opsamle og formidle praksiserfaringer og dermed opbygge en egentlig og nødvendig videnskultur på området.

Standarderne udsendes til alle relevante aktører og interessenter på området. Standarderne kan desuden downloades på www.regioner.dk eller www.ndu.dk. På www.ndu.dk kan standarderne genfindes med links til de til enhver tid gældende love og regler.

Flowdiagram over et typisk sagsforløb

Varetægtssurrogat

Hvad omhandler standarden?

De opgaver, der skal løses, når en voksen person, som er sigtet for en overtrædelse af straffeloven, og som er eller formodes at være udviklingshæmmet, anbringes i varetægtssurrogat.

Hvem er involveret?

Anklagemyndigheden.
Tilsynsmyndigheden.
Bo- og beskæftigelsestilbuddet.
Eventuelt bistandsværgeren.

Hvilke regler og love gælder?

Retsplejelovens § 762, § 765, § 771, § 772 og § 777.

Rigsadvokatens meddelelse nr. 5 af 20. december 2002: Behandlingen af straffesager vedrørende psykisk afvigende kriminelle og personer omfattet af straffelovens § 70.

Bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 om udgangstilladelse mv. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret.

Serviceoven.
Retssikkerhedsloven.
Lov om specialundervisning for voksne.

Hvem gør hvad?

Dommeren afsiger retskendelsen om at anbringe den sigtede i varetægtssurrogat under sagens behandling.

Den sigtede visiteres til konkret bo- og beskæftigelsestilbud, som orienteres herom.

Politiet bringer den sigtede til bo- og beskæftigelsestilbuddet.

Politiet har ansvaret for den sigtede, mens denne er anbragt i varetægtssurrogat.

Politiet skal skriftligt meddele (på den lyserøde følgeseddel, som også bruges, når en person varetægtsfængsles og anbringes i arresten), hvilke vilkår den sigtede skal underkastes i surrogatperioden:

- tilladelse til udgang fra institutionens område
- ledsaget eller uledsaget udgang til beskæftigelse
- telefon-, brev- og besøgskontrol mv.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet skal altid kontakte politiet, hvis der er tvivlsspørgsmål om vilkårene for den sigtede.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet skal hurtigst muligt kontakte politiet, hvis der ikke er fastsat vilkår om aktivering (beskæftigelse eller undervisning) af den sigtede. Det er vigtigt at få tilladelse til at tilbyde den sigtede beskæftigelse på beskyttede værksteder. Desuden kan der tilbydes undervisning efter loven om specialundervisning for voksne.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder kan afvise at tage imod den sigtede, såfremt vedkommende ikke kan opholde sig i tilbuddet på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde ud fra de præmisser og vilkår, der er fastsat i retskendelsen.

Politiet skal skriftligt oplyse, hvem der er sigtedes bistandsvæрге, og hvilke pårørende, bo- og beskæftigelsestilbuddet eventuelt kan kontakte.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder udstikker nærmere retningslinier for den sigtedes vilkår i surrogatperioden: hvor ofte nattevagten skal tilse vedkommende, om denne må færdes frit på hele stedet eller kun må opholde sig i afdelingen etc.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet skal sørge for, at regler og rammer samt grundlaget for anbringelsen i varetægtssurrogat bliver så klar som muligt for den sigtede.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet skal sikre, at den sigtede altid har mulighed for at henvende sig til sin bistandsvæрге eller forsvarsadvokat.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet introducerer ved modtagelsen den sigtede til stedet, jf. standarden om modtagelse.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet indhenter alle relevante oplysninger om den sigtede som hovedregel under forudsætning af, at denne har givet samtykke hertil.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet må ikke drøfte den verserende sag med den sigtede i henhold til retsplejelovens § 765, jf. § 777.

Forsøger den sigtede at rømme, skal bo- og beskæftigelsestilbuddet på forsvarlig måde forsøge at tilbageholde vedkommende i henhold til betingelserne i retskendelsen. Hvis dette er vanskeligt eller ikke er muligt, skal politiet straks kontaktes.

Hvis den sigtede rømmer, skal bo- og beskæftigelsestilbuddet straks kontakte politiet.

Politiet transporterer den sigtede til og fra retsmøder.

Den sigtedes folkeregisteradresse skal ikke flyttes i surrogatperioden.

Samrådsfunktionerne

Hvad omhandler standarden?

Samrådets funktion som rådgiver over for anklagemyndighed og domstole før og efter dommen.

Hvem er involveret?

Samrådet bør være sammensat, så en given sags problemfelt kan undergives en grundig tværfaglig vurdering. Der bør blandt samrådets faste medlemmer være personer med juridiske, socialfaglige eller socialpædagogiske, psykiatriske og psykologiske kompetencer.

Repræsentanter for tilsynsmyndigheden og for kriminalforsorgen bør deltage i samrådets møder.

Særligt sagkyndige personer indkaldes ad hoc til deltagelse i samrådsmøder.

Hvilke love og regler gælder?

Rigsadvokatens meddelelse nr. 5 af 20. december 2002: Behandlingen af straffesager vedrørende psykisk afvigende kriminelle og personer omfattet af straffelovens § 70.

I kapitel 7 anbefaler Rigsadvokaten, at anklagemyndigheden forud for domsforhandlingen indhenter en udtalelse fra det stedlige samråd, når mentalt retarderede omfattet af straffelovens § 16 skal have en foranstaltning efter straffelovens § 68.

Hvem gør hvad?

Anklagemyndigheden fremsender sagen til samrådet, når det skønnes, at den sigtede har en vidtgående psykisk funktionsnedsættelse og dermed henhører til personkredsen omfattet af straffelovens § 16, stk. 1 og 2.

Samrådets opgave er at afgive vejledende udtalelser til anklagemyndigheden og domstolen om retsfølger over for disse lovovertrædere. Det skal tilstræbes, at den sigtede får den mest hensigtsmæssige sanktion.

Sekretæren for samrådet kvitterer for modtagelse og oplyser anklagemyndigheden om, hvornår sagen bliver behandlet.

Samrådets formand sørger for, at der udarbejdes dagsorden og indkaldes til møde. Sagsakter fremsendes, om muligt, til mødedeltagerne inden mødet. Formanden skal sørge for, at en sag er forsvarligt oplyst og forbe-

redt, inden den forelægges samrådet. Formanden skal endvidere sørge for, at sagen behandles uden unødigt forsinkelse.

Formanden forelægger sagen for samrådet, der vurderer denne ud fra de foreliggende oplysninger om den sigtedes mentale tilstand, sociale baggrund og adfærd, udviklingspotentiale mv. Der skrives herefter en udtalelse til anklagemyndigheden om:

- den sigtede anses at tilhøre målgruppen, og derfor bør fritages for straf i henhold til straffelovens § 16, stk. 1-2
- hvorledes det skal tilstræbes, at sigtede ikke begår ny kriminalitet
- eventuel uenighed i samrådet.

Samrådet skal i særlige tilfælde afgive en rådgivende udtalelse i løbet af 24 timer fra sagens modtagelse. Formanden eller dennes stedfortræder kan give en foreløbig og rådgivende udtalelse i de tilfælde, hvor der er tale om en akut situation, og hvor det vil medføre skade, hvis udtalelsen skal afvente behandling på et samrådsmøde. Udtalelsen skal hurtigst muligt forelægges samrådet.

Dommeren afsiger dom. En af samrådets medlemmer kan være til stede ved domsforhandlingen. Det samme kan en repræsentant for tilsynet.

Domstolen eller politimesteren sender en kopi af domsudskriften til samrådet og tilsynsmyndigheden.

Samrådet bør have procedurer for forretningsgangene og samarbejdet med tilsynsmyndigheden og bo- og beskæftigelsestilbuddene i forhold til behandlingen af sager, herunder opfølgning på allerede iværksatte foranstaltninger.

Samrådet bør løbende afrapportere om sin indsats - f.eks. i form af årsberetninger.

Det kriminalpræventive tilsyn

Hvad omhandler standarden?

Tilsynsmyndighedens forpligtelser i forhold til det kriminalpræventive tilsyn, der skal sikre, at den domfældte udviklingshæmmede ikke begår ny kriminalitet, herunder at dommens præmisser og vilkår overholdes.

Hvem er involveret?

Anklagemyndigheden.
Tilsynsmyndigheden.

Hvilke love og regler gælder?

Straffelovens § 16, § 68 og § 68a.

Serviceoven.

Retssikkerhedsloven.

Bekendtgørelse nr. 102 af 17. februar 2004 om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg mv.

Bekendtgørelse nr. 36 af 23. januar 2006 om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Bekendtgørelse nr. 789 af 6. juli 2006 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceoven.

Hvem gør hvad?

Anklagemyndigheden bør inddrage en eventuel kommende tilsynsmyndighed allerede inden domsafsigelsen.

Tilsynsmyndigheden eller en repræsentant for bo- og beskæftigelsestilbuddet skal, så snart dommen er afsagt, orientere den udviklingshæmmede om, hvem der er tilsynsmyndighed, om dommens vilkår, hvad disse indebærer og hvilke rettigheder vedkommende har.

Tilsynsmyndigheden skal skabe klarhed mellem tilsynsførende og -myndighed om opgavefordelingen. Det gælder i forhold til:

- det kontinuerlige tilsyn
- udarbejdelse af indstillinger og udtalelser
- beslutningsprocedurer om ændringer i domfældtes friheder i foranstaltningen
- udarbejdelse af handleplan.

Den tilsynsførende skal have en tæt og kontinuerlig kontakt til den domfældte udviklingshæmmede, så der kan sættes tidligt ind, hvis der er optræk til problemer, og så recidivrisikoen mindskes mest muligt.

Tilsynet bør altid indeholde en støttende og kompenserende indsats. Efter behov og mindst én gang årligt skal den tilsynsførende skriftligt afrapportere om forløbet i den forgangne periode til tilsynsmyndigheden, som skal besvare forespørgsler herom fra statsadvokaten eller politimesteren. Afrapporteringen skal bl.a. beskrive:

- tilsynets omfang og hyppighed
- de pædagogiske tiltag og effekten heraf
- eventuelle problemstillinger såsom overtrædelser af vilkår.

Tilsynsførende skal informere tilsynsmyndigheden, så snart der opstår problemer, som har betydning for retssikkerheden eller vanskeliggør tilsynsforpligtelsen.

Tilsynsmyndigheden kontakter i sådanne situationer anklagemyndigheden.

Modtagelse

Hvad omhandler standarden?

De opgaver, der skal løses i de første døgn i forbindelse med modtagelsen af den udviklingshæmmede, som har fået dom til anbringelse eller en tilsynsdom, hvor den administrative mulighed for at anbringe vedkommende udnyttes. Det kan også være modtagelse af den sigtede, der skal anbringes i varetægtssurrogat, jf. standarden herom.

Hvem er involveret?

Tilsynsmyndigheden.
Bo- og beskæftigelsestilbuddet.
Handlekommunen.
Politiet.

Hvilke love og regler gælder?

Serviceovens § 85 og 89.
Straffelovens § 16 og § 68.
Retsplejeloven.
Retssikkerhedsloven.

Bekendtgørelse nr. 36 af 23. januar 2006 om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde.

Bekendtgørelse nr. 789 af 6. juli 2006 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter serviceoven.

Bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 om udgangstilladelse mv. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret.

Hvem gør hvad?

Tilsynsmyndigheden visiterer på basis af dommen/ retskendelsen, når den udviklingshæmmede er idømt en foranstaltning/ når den sigtede skal anbringes i varetægtssurrogat.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder skal sikre, at medarbejderne får besked om, hvornår den domfældte/ sigtede flytter ind, så de kan forberede sig herpå. Det er vigtigt, at medarbejderne nøje gennemgår og

følger modtagelsesprocedurerne, så den nye beboer får den bedst mulige start på opholdet.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet afklarer med den domfældte/ sigtede, hvem der skal informeres om opholdet.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet afklarer, om den domfældte/ sigtede ønsker at underskrive en samtykkeerklæring om udveksling af oplysninger om vedkommende mellem relevante myndigheder, jf. bilag 1 (samtykkeerklæring udformet af kriminalforsorgen).

Bo- og beskæftigelsestilbuddet undersøger, hvilket forsørgelsesgrundlag den domfældte/ sigtede har, og der laves herefter en betalingsaftale for vedkommende.

Handlekommunen udfærdiger et ydelseskema for den domfældte/ sigtede og informerer om klage- og ankemuligheder i henhold til servicelovens § 89, ligesom der kan bevilges hjælp, omsorg og støtte i henhold til servicelovens § 85.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet præsenterer den domfældte/ sigtede for de øvrige beboere, medarbejderne, kontaktpersoner, -konsulent og -gruppe.

Bo- og beskæftigelsestilbudet viser den domfældte/ sigtede rundt og informerer om de fysiske rammer samt bo- og beskæftigelsestilbuddets ydelser, rammer og husregler.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet informerer den domfældte udviklingshæmmede eller den sigtede om dennes rettigheder og pligter i henhold til dommens eller retskendelsens præmisser og vilkår, servicelovens bestemmelser.

Den domfældte udviklingshæmmede eller den sigtede bekræfter med sin underskrift, at han eller hun er blevet informeret om:

- hvad foranstaltningen omfatter
- bo- og beskæftigelsestilbuddets rammer og husregler
- individuelle forhold, der skal tages særligt hensyn til
- hvad bo- og beskæftigelsestilbuddet er forpligtet til at yde.

Behandlingsarbejdet

Hvad omhandler standarden?

Behandlingen af udviklingshæmmede, som i henhold til en dom, jf. straffelovens § 68, har ophold i en institution. Ophold effektueres i henhold til servicelovens §§ 107-108.

Behandlingsindsatsen tager udgangspunkt i den adfærd og den kriminalitet, som har ført til, at den udviklingshæmmede er blevet idømt en foranstaltning. Behandlingen sigter mod at ændre adfærden og mod at mindske recidivrisikoen.

Hvem er involveret?

De myndigheder, som fuldbyrder foranstaltninger over for den i straffeloven § 16 omtalte personkreds.

Pædagoger, psykologer, psykiatere, sexologer, misbrugskonsulenter og andre inden for det sociale og sundhedsfaglige felt inddrages, når det er relevant i forhold til behandlingen.

Hvilke love og regler gælder?

Straffelovens § 16.
Straffelovens § 68 og § 68a.
Servicelovens § 85, §§ 107-108 og § 141.
Retssikkerhedsloven.

Hvem gør hvad?

Tilsynsmyndigheden skal sikre, at der forud for behandlingen er udarbejdet en tilstrækkelig udredning af den udviklingshæmmedes funktionsniveau, særlige problemstillinger og udviklingspotentiale.

På baggrund af udredningen udarbejder bo- og beskæftigelsestilbuddet pædagogiske metodeplaner, der definerer indsats og opnåelige mål.

Den pædagogiske metodeplan skal løbende evalueres og eventuelt justeres. Dette skal gøres skriftligt, så indsatsen og effekten kan dokumenteres til brug for både opsamling af viden og besvarelse af henvendelser fra retsmyndighederne.

Handlekommunen har, jf. servicelovens § 141, pligt til at tilbyde at udarbejde en skriftlig handleplan for den udviklingshæmmede. Sigtet er at øge retssikkerheden og sikre en kvalificeret og sammenhængende indsats, som der kan følges op på, hvilket er helt centralt i forhold til de domfældte udviklingshæmmede. Handleplanen skal beskrive behand-

lingsindsatsen og koordineringen heraf. Handleplanen bør som minimum:

- indeholde specifikke delmål og mere langsigtede mål, herunder hvordan recidivadfærd forebygges
- rumme en risikovurdering
- udarbejdes i samarbejde med beboeren
- evalueres og redigeres mindst én gang årligt.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder har ansvaret for kvaliteten og koordineringen af behandlingsindsatsen, som primært udføres af medarbejderne. Indsatsen skal være så lidt indgribende som muligt og gennemføres på kortest mulig tid med det sigte at ændre problemadfærden og forebygge nye lovovertrædelser.

Kan eller vil den udviklingshæmmede ikke anerkende sit behov for behandling og samarbejde om behandlingen, er det nødvendigt at udøve et tættere tilsyn og en tættere kontrol for at skabe sikkerhed for det omgivende samfund.

Udslusning

Hvad omhandler standarden?

De opgaver, der skal løses, når en domfældt udviklingshæmmet som følge af en domsændring eller ved en administrativ beslutning overføres fra en mere til en mindre indgribende foranstaltning.

Hvem er involveret?

Bo- og beskæftigelsestilbuddet.
Tilsynsmyndigheden.
Eventuelt modtagende kommune.

Hvilke love og regler gælder?

Serviceoven.
Offentlighedsloven.

Hvem gør hvad?

Handlekommunen følger sin procedure for, hvem der skal godkende iværksættelsen af et udslusningsforløb.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet udarbejder en statusrapport om det behandlingsmæssige forløb, som danner grundlag for udslusningsforløbet. Rapporten kan f.eks. indeholde udtalelser fra bo- og beskæftigelsestilbuddet, psykolog, psykiater og sexolog.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder igangsætter og koordinerer udslusningsforløbet.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet udarbejder en udslusningsplan. Den udviklingshæmmede inddrages heri for så vidt angår mål, indsats og tidsplan. I udslusningsplanen indgår:

- vurdering af det samlede støttebehov og ydelsesskema jf. servicelovens §§ 88-89
- risikovurdering, herunder beskrivelse af signaler, der kan tolkes som risikoadfærd, og som kan begrunde eventuel skærpet opmærksomhed eller evt. tilbageflytning af den udviklingshæmmede
- kortlægning formelle og uformelle netværk
- beskrivelse til en eventuel modtagende instans med henblik på at kunne løfte opgaven på en forsvarlig måde såvel i overgangsperioden som i tiden derefter.

Pårørende kan efter aftale med den udviklingshæmmede og bistandsværgen inddrages i udslusningsplanerne, jf. standarden om samarbejdet mellem bo- og beskæftigelsestilbuddet og de pårørende.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder har ansvaret for, at udslusningen af den udviklingshæmmede gennemføres som tilsigtet, jf. udslusningsplanen.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet hjælper med at finde en egnet bolig eller bosted og sørger for, at den udviklingshæmmede kan komme på forbesøg.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet hjælper med at finde et egnet beskæftigelsestilbud til den udviklingshæmmede.

Samarbejdet mellem bo- og beskæftigelsestilbuddet og de pårørende

Hvad omhandler standarden?

Samarbejdet mellem bo- og beskæftigelsestilbuddet, de pårørende - forældre, ægtefælle, samlever, børn og/eller nære venner – og den domfældte udviklingshæmmede eller den sigtede, der er anbragt i varetægts-surrogat.

Hvem er involveret?

Bo- og beskæftigelsestilbuddet - har pligt til at indgå i samarbejdet.
Den domfældte udviklingshæmmede – er ikke forpligtet.
De pårørende – er ikke forpligtet.

Hvilke regler og love gælder?

Serviceoven.
Retssikkerhedsloven.
Offentlighedsloven.
Straffeloven.

Hvem gør hvad?

Bo- og beskæftigelsestilbuddet følger sin generelle pårørendepolitik.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet afklarer, om den domfældte/ sigtede ønsker at involvere sine pårørende i et samarbejde.

Den domfældte/ sigtede har ret til at afvise, at andre privatpersoner og myndigheder oplyses om baggrund for opholdet, om indsatsen under opholdet, og om kontakten i det hele taget skal finde sted.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet informerer de pårørende om, hvilken form for samarbejde, man kan indgå i ud fra de givne rammer og de vilkår, der er fastlagt i dommen eller retskendelsen.

Bo- og beskæftigelsestilbuddets leder skal sikre, at personalet forud for indflytningen er forberedt på at kunne indgå i samarbejdet med de pårørende, jf. standarden om modtagelse.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet udarbejder procedurer og materiale, der understøtter samarbejdet og forventningerne hertil, jf. bilag 2.

Bo- og beskæftigelsestilbuddet sikrer, at samarbejdsrelationen drøftes hyppigt for at vurdere, om der er forhold, der nødvendiggør en ændring i kontakten.

Samarbejdet mellem de sociale myndigheder og retsinstanserne

Hvad omhandler standarden?

Samarbejdet mellem de sociale myndigheder og retsinstanserne.

Hvem er involveret?

Bo- og beskæftigelsestilbuddet.
Handlekommunen.
Regionen.
Samrådene.
Politi og anklagemyndighed.

Hvilke regler og love gælder?

Straffelovens § 16, § 68, § 70, § 71, § 72 og § 73.
Retsplejelovens § 777.
Forvaltningslovens § 28.
Lov om behandling af personoplysninger.

Rigsadvokatens meddelelse nr. 5 af 20. december 2002: Behandlingen af straffesager vedrørende psykisk afvigende kriminelle og personer omfattet af straffelovens § 70.

Bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 om udgangstilladelse mv. til personer, der er anbragt i hospital eller institution i henhold til strafferetlig afgørelse eller i medfør af farlighedsdekret.

Hvem gør hvad?

Alle involverede myndigheder skal sørge for at håndhæve retssikkerhedsgarantierne for udviklingshæmmede.

Handlekommunen/ regionen skal sikre sig, at politiet har beskrevet vilkårene for varetægtssurrogat, inden den sigtede modtages, jf. standarden om varetægtssurrogat og Rigsadvokatens meddelelse nr. 5 af 20. december 2002.

Handlekommunen/ regionen skal sikre sig, at bo- og beskæftigelsestilbuddets leder er bekendt med vilkårene i retskendelsen eller dommen.

Handlekommunen/ regionen skal søge at samarbejde med politiet, så politiet hurtigt kontakter kommunen/ regionen, når en borger inden for målgruppen bliver varetægtsfængslet, jf. Rigsadvokatens meddelelse nr. 5 af 20. december 2002. Derved kan den periode, vedkommende skal tilbringe i varetægtsfængsel, reduceres.

Samrådet skal søge at samarbejde med anklagemyndighederne, så disse kontakter samrådet eller tilsvarende instanser, når der enten skal indhentes udtalelse om sanktionsvalg forud for retssagen, eller der skal følges op på en igangværende sanktion i den årlige vurdering af, hvorvidt denne skal ændres, jf. Rigsadvokatens meddelelse nr. 5.

Statsadvokaten eller politimesteren beder hvert år tilsynsmyndigheden redegøre for, hvordan tilsynet med den domfældte udviklingshæmmede forløber.

Politiet skal formidle dommen til handlekommunen/ regionen, jf. Rigsadvokatens meddelelse nr. 5.

Politiet følger de sædvanlige procedurer for efterforskning, når domfældte udviklingshæmmede anmeldes for at have begået ny kriminalitet.

Samrådene og tilsynsmyndigheden indbyder politi og anklagemyndighed til et tættere samarbejde, så man bl.a. opnår større kendskab til hinandens ansvarsområder og de muligheder og begrænsninger, man hver især måtte have. Det kan være i form af temadage, rundvisning, undervisning, udveksling af risikovurderinger o.l.

Bilag 1. Samtykkeerklæring

(udarbejdet af Kriminalforsorgen)

SAMTYKKEERKLÆRING

vedrørende indhentning og udveksling af oplysninger

til brug for koordinering af handleplaner

Jeg giver hermed mit samtykke til, at der af nedenstående myndigheder/institutioner

kan indhentes og indbyrdes udveksles oplysninger til brug for udarbejdelse eller koordinering og opfølgning af handleplaner for mine fremtidige forhold.

Samtykket gælder indhentning og udveksling af oplysninger fra

Jeg er indforstået med, at der herunder indhentes oplysninger om mine rent private og andre fortrolige forhold, f.eks. oplysninger om væsentlige sociale problemer, strafbare forhold, helbredsforhold m.v. i det omfang, oplysningerne er af betydning for udarbejdelsen af en samlet handleplan.

Samtidig giver jeg samtykke til, at de indhentede oplysninger samt andre oplysninger, som de koordinerende myndigheder i forvejen er bekendt med om mine private og andre fortrolige forhold, kan videregives mellem disse myndigheder, domstole, politiet og de myndigheder, institutioner og personer, som er påført ovenfor, i det omfang dette er en forudsætning for opstilling af en samlet handleplan, samt i det omfang dette er en forudsætning for opfølgning af handleplanen.

Dato

cpr.nr.

underskrift

(Udfyldes hvor koordinering af handleplan vedrører unge under 18 år)

Undertegnede, der har forældremyndigheden over _____,
født den _____, giver herved mit samtykke til, at de ovennævnte oplysninger af
personlig art vedrørende min søn/datter indhentes og udveksles mellem ovennævnte parter i det
omfang, dette er nødvendigt for udarbejdelse/koordinering og opfølgning af min søn/datters
handleplan.

Samtidig giver jeg mit samtykke til, at oplysninger om mine rent private, samt andre fortrolige
forhold kan indhentes af og udveksles mellem de koordinerende myndigheder, domstole, politi og
de myndigheder, institutioner og personer, som er påført ovenfor, i det omfang dette er en
forudsætning for at udarbejde/koordinere og følge op på min søn/datters handleplan.

Dato

cpr.nr.

underskrift

Forvaltningslovens § 28. Videregivelse af oplysninger til anden forvaltningsmyndighed.

stk. 1. Oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle eller strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af narkotika og lignende, må ikke videregives til en anden forvaltningsmyndighed.

stk. 2. Videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger kan dog ske, når

- 1) den, oplysningen angår, har givet samtykke,
- 2) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives,
- 3) videregivelsen kser til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, eller
- 4) videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling eller er nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- eller kontrolopgaver.

stk. 3. Andre fortrolige oplysninger må ud over de i stk. 2 nævnte tilfælde kun videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe.

stk. 4. Samtykke efter stk. 2, nr. 1, skal meddeles skriftligt og indeholde oplysninger om, hvilken type oplysninger der må videregives, til hvem oplysninger må videregives og til hvilket formål. Kravet om skriftlighed kan dog fraviges, når sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt taler derfor.

stk. 5. Samtykke efter stk. 2, nr. 1, bortfalder seneste et år efter det er givet.

stk. 6. Lokale administrative organer, som ved lov er tillagt en selvstændig kompetence, anses som en selvstændig myndighed efter stk. 1 og 3.

Bilag 2. (udarbejdet af Vejle Amt)

Forventningsafklaring

Med beboer, forældre og pårørende

Dato: _____

Mødedeltagere: _____

Institutionens holdninger og forventninger til samarbejde

I tilbuddets visioner understreges det, at vi ønsker at have god kontakt til relevante samarbejdspartnere. Vi vil tydeliggøre, hvad det betyder i forhold til beboernes pårørende på institutionen.

Vi tilstræber at samarbejdet mellem beboerne, pårørende og personalet er baseret på dialog, hvor alle kan få en oplevelse af at blive behandlet ligeværdigt. Med ligeværdighed forstår vi respekt af hinandens situation, forskelligheder og synspunkter.

Personalet tilstræber, at der skabes et gensidigt tillidsforhold ved at lytte både til beboeren og pårørendes meninger og behov i en respektfuld og åben atmosfære.

Personalet forpligter sig til at være åbne omkring samarbejdet med beboere og pårørende. For at sikre åbenhed og tillid er vi lydhøre overfor kritik.

Vi forventer at åbenheden og gensidigheden er gensidig. Kan der ikke opnås en fælles forståelse for beboerens aktuelle problemstilling/pædagogiske udviklingsområde, skal de forskellige opfattelser af indsatsen så vidt muligt synliggøres.

Vi tilbyder pårørende et møde ved beboerens indflytning med det formål at få afklaret gensidige forventninger mellem beboeren, de pårørende og institutionen. På de følgende sider er der skitseret forskellige områder, som vi har erfaring for kan være hensigtsmæssige at afklare i forbindelse med, at beboeren modtager institutionens tilbud.

Hvilke områder, der skal drøftes med familien/pårørende, afhænger af beboerens ønske.

Procedure:

Forældre/pårørende har mulighed for at afkrydse de punkter som de ønsker drøftet. Skemaet returneres derefter til boenheden forud for det aftalte møde. Punkterne gennemgås med beboeren forud for mødet, så alle parter er indforstået med mødets indhold.

Mødeformer:

- Indflytningsprocedure
- Årlig statusmøde
- Informationer
- Møder ved akutte forandringer
- Andet

Bemærkninger til mødeformer:

Kontakt i hverdagen:

- Telefonisk kontakt
- Skriftlig kontakt
- Besøg på boenheden
- Hjemmebesøg
- Andet

Bemærkninger til kontakt i hverdagen:

Økonomi:

- Faste udgifter
- Rådighedsbeløb
- Forvaltning af økonomi
- Betaling af kost ved hjemmebesøg
- Andet

Bemærkninger til økonomi:

Beskæftigelse:

- Hvilket slags arbejde?
- Intern beskæftigelse
- Ledsagelse til beskæftigelse
- Arbejdsdusør (løn)
- Praktik
- Kurser
- Andet

Bemærkninger til beskæftigelse:

Ferie og Fritid:

- Besøg hos forældre/pårørende
- Hjemmebesøg
- Ferie med familien
- Ferie med personalet
- Aktiviteter
- Økonomi omkring ferie og aktiviteter
- Forældrearrangementer i boenheden
- Traditioner
- Andet

Bemærkninger til ferie og fritid:

Sundhed og Helbred:

- Medicin ordination
- Lægevalg
- Tandlæge
- Kontrol på sygehuse
- Sygehus indlæggelse
- Speciallæge
- Terapeutisk behandling (fysio-, ergo-, psykologisk)
- Neuropsykologisk undersøgelse
- Akutte helbredsmæssige ændringer
- Andet

Bemærkninger til sundhed og helbred:

Professionelle arbejdsmetoder:

- () Målsætning
- () Handleplaner
- () §111 plan
- () Magtanvendelse
- () Kommunikation
- () Etik
- () Pædagogens rolle
- () Kontaktpersonordning
- () Andet

Bemærkninger til professionelle arbejdsmetoder:

Kultur og holdninger:

- () Kulturen i hjemmet
- () Kulturen på boenheden
- () Graden af engagement fra forældre/pårørende
- () Respekt for beboerens ønsker
- () Andet

Bemærkninger til kultur og holdninger:

Andre forventninger: Andre væsentlige forhold, som en af parterne ønsker at tale om og lave aftaler om, beskrives her:

Andre forventninger:

Underskrifter

Bostedets navn: _____

Forældre/pårørende: _____ Beboer: _____

For boenheden: _____

Institutionens navn: _____

DANSKE REGIONER

Dampfærgevej 22
2100 København Ø

T 35298100
F 35298300
E regioner@regioner.dk

www.regioner.dk

Danske regioner, september 2006

Redaktion: Amternes Netværk vedrørende Domfældte Udviklingshæmmede (NDU).

Grafisk tilrettelæggelse: Kristine Wulff, Danske Regioner
Tryk: Danske Regioner

ISBN: Trykt udgave 87-7723-445-6

ISBN: Elektronisk udgave 87-7723-446-4